

Kresba Jan Tomaschoff

Téma

Televize? Co to je?

■ Milan Kruml

Po léta nejvlivnější médium vstupuje do nové éry. Televize čelí nejen konkurenci – tedy především onlinové nabídce, ale především nejistotě, kam a jak by se měla ubírat, jak reagovat na novou situaci a jak se vypořádat se dvěma trendy – rozšiřováním audiovizuální nabídky, která už není nutně svázána s konkrétním časem a místem, a hledáním jiných způsobů jak vyhovět zadavatelům reklamy, než je odvysílání klasického reklamního spotu.

Někteří televizní manažeři se snaží předstírat, že se vlastně žádné změny neodehrávají. Prezentují svou nabídku jako velmi úspěšnou, protože oslovuje nejvíc mladých diváků. Klíčovou otázkou ovšem je, co se rozumí pod pojmem mladý divák. Podle výzkumů v řadě evropských zemí si můžeme pod označením mladé publikum představit diváky od 30 let výše, přičemž jejich počet stoupá s věkem. Pro převážnou část těch, kteří spadají do kategorie 15–30 let, je televize v pod-

statě nudná záležitost, kterou ignorují – nepřináší jim nic, co by nějak obohatilo jejich život, zpestřilo volný čas. Nechtějí se přizpůsobovat rozhodnutím programových ředitelů, snášet dlouhé minuty reklam, množství upoutávek na pořady, které je nezajímají, a pouze přibližně vysílací časy. Televize jako médium je nezajímá a stanice se o jejich získání navíc ani příliš nesnaží. Vyrůstá tedy nová generace, která je pro televizi ztracená?

Pokračování na str. 3

Řídící výbor (informace z jednání)

12. prosince 2012

Kolega Šenkýř informoval o jednání pracovní skupiny pro přípravu novely stanov, které se uskutečnilo před jednáním ŘV. Otevřenou otázkou a předmětem diskuse zůstávají zejména tyto body:

- zavedení čekací lhůty u nově přijímaných členů
- jak se vypořádat s povinností pořádat valné hromady každý rok;
- zda zavést přímou volbu předsedy SN valnou hromadou (návrh KVN);
- podíl regionů v ŘV;
- existence tzv. „pobočných spolků“ v rámci syndikátů (dnešní regiony).

V následné diskusi bylo dohodnuto, jakým směrem bude pracovní skupina dále postupovat a pokračovat při formulaci těchto bodů v navrhovaném textu stanov.

ŘV projednal návrh rozpočtu na rok 2013. Vedoucí kanceláře v komentáři zdůvodnil zej-

ména ty nákladové a příjmové položky rozpočtu, kde dochází ke změně oproti rozpočtu roku 2012, případně k rozdílu proti očekávané skutečnosti roku 2012. Rozpočet je navrhován jako vyrovnaný. Příjmy a tím i výdaje rozpočtu jsou o 124 000 Kč vyšší než v roce 2012. ŘV návrh rozpočtu nárok 2013 schválil s tím, že případná úprava rozpočtu bude provedena na březnovém ŘV, a to s ohledem na konečné výsledky hospodaření roku 2012 a dále pak v těch položkách rozpočtu, které se odvíjejí od hospodaření SMOSK a jejichž výše ještě není v době konání ŘV známa - např. podíl na opravách, příjmy z nájemného.

Kolegyně Šuláková informovala ŘV, že plán práce na rok 2013 dodala pouze 4 sdružení a kluby.

ŘV projednal žádosti o přidělení grantů. Mj. schválil přidělení grantu pro Klub novinářů Pražského jara ve výši 56 000 Kč na vydání kolektivní monografie k výročí, která by měla za-

chycovat účast novinářů v tehdejší době. Liberecký region získal příspěvek ve výši 40 000 Kč na pokračování publikace *A potom přijely tanky*.

Klub vědeckých novinářů informoval ŘV, že ČR bude ve 2. polovině příštího roku hostit mezinárodní shromáždění vědeckých novinářů. O případné spoluúčasti SN ČR na této akci bude rozhodnuto až na základě bližších informací k této akci.

Valná hromada SN ČR se bude konat dne 14. června 2013. Nominaci delegátů musí předcházet schválení volebního řádu Řídícím výborem podle platných stanov.

Kancelář syndikátu zajistí vymalování a úpravu Presscentra a zajistí lišty nebo podobnou úpravu, která umožní v Presscentru výstavy instalovat bez poškozování zdi.

red ■

Členské příspěvky

Členské příspěvky na rok 2013

Opozdilcům připomínáme platbu členských příspěvků. Na rok 2013 zůstali ve stejné výši jako v roce 2012:

- řádní členové - 750,- Kč
- senioři a studenti - 350,- Kč
- mimořádní členové - 1150,- Kč

Příspěvek můžete uhradit buď převodem na účet SN ČR 37437011/0100 (nutné je uvést **variabilní symbol: číslo členského průkazu**), nebo v hotovosti v kanceláři SN ČR. ■

Informace

Granty

Předložené žádosti o granty na rok 2013 projedná Řídící výbor na své březnové schůzi, kdy budou známy výsledky hospodaření roku 2012 a závěry jednání Správní rady SMOSK, z nichž lze odvodit příjmy na rok 2013. Žádosti o granty předložené později posoudí Grémium a případně Řídící výbor s ohledem na průběžné čerpání rozpočtu v roce 2013.

red ■

Inzerce

ceník inzerce (platný pro rok 2013)

Obálka 3. a 4. strana (plnobarevný tisk)	Vnitřní strana (černá+modrá)
celá strana 20 000 Kč	celá strana 17 000 Kč
1/2 strany 12 000 Kč	1/2 strany 10 000 Kč
1/3 strany 8000 Kč	1/3 strany 7000 Kč
1/4 strany 6000 Kč	1/4 strany 5000 Kč

V případě potřeby zajistíme grafické zpracování dodaných podkladů. ■

Obsah

Televize? Co to je? (Milan Kruml)	1	Například Miroslav Hucek. (Petr Adler)	10
Řídící výbor (informace z jednání)	2	Jan Nouza – muž se širokým srdcem (Hanka Hosnedlová)	12
Veřejnoprávnost, objektivita, vyváženost. Debata nad „případem Drda“ (red)	4	Opravdu vyšla nejlepší kniha o českých médiích? (Barbora Osvaldová)	12
Reportéři bez hranic zveřejnili index svobody tisku (Lukáš Pfauser)	10	Novinář a fotografie – právní podmínky. Koho a co může novinář fotografovat a jaké fotografie zveřejňovat (Antonín Pechar)	13
Kreslíř Mediažurnálu – Jan Tomaschoff (Ivan Hanousek)	6	Valná hromada 2013	16
Loučí se jedna generace (Jindřich Beránek)	7	Valná hromada 2013 – prohlášení kandidáta na delegáta	17
Jsou na světě lidé, o nichž nelze hovořit (ani psát) v minulém čase.		Czech Press Photo 2012	19

Kresba Jan Tomaschoff

Tiráž

Mediažurnál, zpravodaj Syndikátu novinářů ČR. Vydavatel: Syndikát novinářů ČR, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1. IČ: 00408123. Telefon: 224 142 455-6, fax: 224 142 458, e-mail: kancelar@syndikat-novinaru.cz, www.syndikat-novinaru.cz. Redakční rada: Adam Černý, Ondřej Aust, Jaroslav Veis. Redakce: Jaroslav Veis (šéfredaktor), Zdenko Pavelka. Grafická úprava: Jakub Tavyří. Tisk: Tiskárna Kleinwächter, Čajkovského 1511, 738 01 Frydek-Místek. MK ČR – E6301. Vychází 4x ročně, místo vydání Praha. ■

Televize? Co to je?

Pokračování ze str. 1

Rozhodně ne. Neznamená to totiž, že by neměla zájem o televizní pořady – jen je prostě nechce sledovat tradičním způsobem. Těch, kteří nemají televizor, a přesto jsou nadšenými diváky například seriálů, poměrně rychle přibývá. Diváků, kteří usedají v osm hodin večer k přijímači a čekají, co jim jednotlivé stanice nabídnou, je naopak v této věkové kategorii stále méně. To není žádný nový nebo překvapivý trend. Trvá už delší dobu a zdálo by se tedy, že na něj televize nějakým způsobem budou reagovat.

Ona reakce ale musí být dvojího druhu – jednak technologická, tedy hledání nových způsobů, jak dostat obsahy k divákům, zvyklým používat notebook, smartphone, tablet, a také vytváření nových obchodních modelů, a pak obsahová – vytvářet takové pořady, které budou mladým lidem vyhovovat tematicky i způsobem narace, což je ten větší a hůře řešitelný problém. A to nejen z hlediska finančního, ale také proto, že velká většina tvůrců je prostě nastavená na onen univerzální model, směřující k většinovému divákovi. Potíž není v tom, že by mladí diváci nechtěli například vztahový seriál, ale v tom, že by rozhodně neměl vypadat jako xtá verze Ordinace v růžové zahradě. Kdo ho napíše? Kdo ho natočí? A hlavně: jak se zaplatí – vždycky totiž půjde o tvorbu pro menšinového

diváka a u té je návratnost vložených prostředků poměrně komplikovaná.

V zahraničí – například v sousedním Německu, což je druhý největší televizní trh na světě – s řadou nových nápadů v posledních letech přišli. A mnohé z nich jsou úspěšné. Tak například zmíněné vztahové seriály se pro mladou cílovou skupinu proměnily v nový formát, který sice stále patří do kategorie hraná tvorba, ale způsobem narace a snímáním připomíná spíše reality nebo docu soap. Televize se mnohem víc snaží vysílat pokud možno živě – tedy lákat na jedinečnost zážitku z autentických dějů, nikoli zaznamenaných a zpracovaných později do podoby kdykoli vysílatelné konzervy. Nové trendy a jejich úspěch či neúspěch se na mezinárodních trzích pozorně sledují – pokud nějaký pořad dokáže v jedné zemi zaujmout právě onu nejnáročnější skupinu diváků, je vyzkoušen i jinde. Tvůrci ale nejen adaptují – pozoruhodná je i snaha o tematickou odvalu, kontroverzi, využití tvůrců, kteří s televizí nemají příliš zkušenosti a tudíž jsou schopni nahlížet na její možnosti jinak než zkušení matadoři.

Lidé ve věku do třiceti let v České republice dnes znají mnohem lépe americkou nebo britskou televizní tvorbu (ačkoli se její velká část u nás nevysílá) než pořady, patřící v Česku k televizním „hitům“. Jazyková bariéra sice stále existuje,

ale nehraje už tak podstatnou roli. K většině zahraničních pořadů z anglofonních zemí najde zájemce bez problémů česká titulky. Nezdá se přitom, že by na tento trend byly české televize schopné nějak adekvátně reagovat, přičemž nutno říci, že alespoň snahu a pokusy lze pozorovat na Primě. Nova se zřejmě stále domnívá, že se stane zázrak a skutečně mladí diváci (tedy nikoli ti od třiceti výše) se k ní jednou vrátí.

Pravda ovšem je, že je tu i další trend, který tuzemské velké televize znepokojuje. A sice fragmentace trhu. Není tak rychlá jako v jiných zemích, ale probíhá a měsíc po měsíci lze vidět, jak právě těm velkým stanicím ubývá diváků na úkor stanic menších, žánrových, kabelových. Sice se nenaplnily vize, spojené původně s digitalizací, totiž že tu vzniknou nové silné stanice, které rozmnoží počet velkých hráčů, ale i tak nabídka stále roste. Nova, Prima i Česká televize (byť její strategie je jiná než komerčních televizí) na rozšiřování nabídky reagují vytvářením nových žánrových stanic. Je to osvědčený postup v případě, že jde opravdu o stanice nové, skutečně žánrové, s nějakou filosofií, respektive s rozvahou proč by se na něco takového měl divák dívat. A také s alespoň částečně odlišnou nabídkou, než nabízejí hlavní kanály, včetně původní tvorby. Zakládání stále nových a nových stanic, jejichž smyslem je především znovu zhodnotit již mnohokrát odvysílané či nepříliš atraktivní programy, problémy provozovatelů spojené s růstem konkurence určitě dlouhodobě nevyřeší.

Milan Kruml ■

Autor pracuje jako specialista výzkumu v České televizi.

Kresba Jan Tomaschoff

Veřejnoprávnost, objektivita, vyváženost

Debata nad „případem Drda“.

Na první pohled a poslech jednoduchý příběh předvolebního komentáře Adama Drdy v dnes už pár dnů bohužel neexistujícím Rádiu Česko je víc než jednoduchý zápas dobra se zlem, svobody slova s cenzurou, žurnalistické odvahy s tupostí moci. Teprve s odstupem času se objevily texty, které se hlouběji zabývají podstatou celého případu a možná mohly být počátkem podstatnější diskuse.

Připomeňme si základní fakta: V pondělí 14. ledna 2013 odvysílalo Rádio Česko komentář Adama Drdy o prvním kole volby prezidenta republiky. Po stížnosti publicisty Štěpána Kotrby zaslané Radě Českého rozhlasu na porušení mj. pravidel předvolebního vysílání a zesměšňování voličů i kandidátů byli potrestáni editor a šéfredaktor Rádía Česko a Drdův komentář byl odstraněn z webových stránek Českého rozhlasu. Rozhodnutí vedení rozhlasu vyvolalo prudkou odezvu zejména mezi novináři, kteří rozhodnutí odsoudili a přirovnávali k pokusu znovu zavést cenzuru s tím, že představa nevyhraněného komentáře je iluzorní. Stano-

visko stěžovatele Kotrby bylo podporováno jen menšinou. Zdálo se, že jednostranná a většinou jen povrchní debata utichne stejně rychle, jako se zrodila, a to přesto, že se na konkrétním příkladu dotýká minimálně dvou důležitých otázek – jednak neúnavně opakovaného požadavku na objektivitu veřejnoprávních médií, jednak na samotný pojem „veřejnoprávnosti“ – přesněji médií veřejné služby.

Debatu však oživil 16. února 2013 v příloze Lidových novin Orientace komentátor listu Martin Zvěřina rozsáhlým textem *Veřejnoprávní idiotství*. S velkou mírou provokace a nadsázky v něm tvrdí: „Jde o to, že celé

Kresby Jan Tomaschoff

pojetí veřejnoprávní objektivit je v Česku perverzní a neudržitelné. Kdyby to byl jen problém podle politického klíče dosazených hlupáků v radách veřejnoprávních médií, dalo by se nad tím mávnout rukou, vždyť je vybírají poslanci. Jenže problém jde dál, nesmyslně pojatý koncept objektivit ovládá i management, takže se při referování o světě postupuje, nejen, obrazně řečeno, se stopkami v rukou podle karikovaného receptu pět minut Hitler, pět minut Židé.“

Hodně silná slova. Zvěřina už klidněji v dalším textu zpochybňuje samotný princip usilování o objektivitu jako takový a dokládá to mediálními příklady zpravodajství prorostlého PR vlivy, přičemž konstatuje, že „Nevěří-li strážci objektivit veřejnoprávnosti, že každý – i ten nejmšnější – názor má svou legitimitu, chovají se jako inkvizice.“ Text uzavírá názorem, že je „veřejnoprávním ideálem vyvolávat diskuse okolo nepopulárních, avšak zásadních témat. Veřejná služba nespočívá v zajišťování pohodlné existence politiků. Od veřejného média očekáváme bezpečné prostředí pro kultivovanou diskusi, nikoli pseudovyváženou šarádu.“

Zvěřinův postoj, víceméně zatracující způsob, jímž česká média veřejné služby hledají (?), jak dostat závazkům daným legislativou i zadáním, zapůsobil a vyprovokoval mediálního teoretika Milana Šmída k polemice *V čem se Martin Zvěřina mýlí aneb Idiotství nejen veřejnoprávní* na svém vlastním a odborníky respektovaném me-zinu Louč (www.louc.cz, 18. 2. 2013). Pomiňme výpady proti některým Zvěřinovým povrchním či bagatelizujícím soudům a věnujme se Šmídově argumentům týkajícím se mediální objektivit: „...pojem objektivit v žurnalistice má několik kulturně a historicky podmíněných interpretací. V anglosaské oblasti je objektivita více spojována s férovým, nepodjatým a neutrálním způsobem prezentace faktů, v západní Evropě, která více toleruje názorové zakotvení žurnalistů, se klade větší důraz na podloženost tvrzení nezpochybnitelnými fakty získanými z co možná nejrozmanitějších pluralitních zdrojů.“

Šmíd také upozorňuje na legislativní rámec, jímž jsou média veřejné služby vázána a který je v debatě na toto téma téměř vždy opomíjen: „U nás jsou bohužel interpretace objektivit vynuceny vysílacím zákonem (231/2001 Sb.), který do svého textu zařadil pojmy „objektivní informace“ a „zásady objektivit,“ a jenž navíc nedodržení „zásad objektivit“ trestá sankcí. A tak Rada pro R a TV vysílání se rozhodla interpretovat pojem objektivit jako „věcný, úplný, věcně správný, nestranný, nepředpojatý, neutrální, bez nadsázky a bez přehánění, prost jakékoli senzacechtivosti, nezaujatý“.

Šmíd, patřící k autorům, kteří pojem veřejnoprávnosti či médií veřejné služby formulovali a lokalizovali v devadesátých letech do českého prostředí, nakonec jejich obhajobu uzavírá: „Nejlepším způsobem, jak dostat debaty o vysílání veřejné služby do slepé uličky, je začít šermovat s ‚veřejnoprávností‘. Neboť každý si tento obecný a vágní pojem vykládá po svém a většina diskutérů si ho představuje tak, že by měl odpovídat jeho názorům na to, co a jak by Český rozhlas a Česká televize měly vysílat. Užitečnějším východiskem pro podobné debaty, kterých není nikdy dost, by se však mělo stát naplňování pojmu veřejná služba, kterou od veřejnoprávních vysílatelů očekáváme. Neboť tím se debata stáhne z výšin abstraktní ‚veřejnoprávnosti‘ na půdu reálných faktů a argumentů veřejné služby, na jejichž základě se dají hodnotit její výkony, formulovat její cíle, neboť ty nejsou nikdy provždy dané, a měly by se měnit v závislosti na měnícím se prostředí a reagovat na aktuální potřeby společnosti a publika ve veřejném zájmu.“

Redakce Mediažurnálu soudí, že zejména závěrečný apel Milana Šmída na to, aby debata o objektivitě, vyváženosti a dalších aspektech stále nedořešeného vztahu mezi politickou scénou a médií veřejné služby je zcela zásadní. „Případ Drda“ byl přímo exemplární ukázkou naléhavosti tohoto problému. Proto jsme se rozhodli polemiku Zvěřina-Šmíd přiblížit s nadějí, že bude inspirovat, možná i pokračovat.

Ze světa

Reportéři bez hranic zveřejnili index svobody tisku

Reportéři bez hranic o sobě dali opět vědět, když v lednu zveřejnili index svobody tisku pro rok 2013. Znamá mezinárodní organizace ochraňující práva novinářů začala zároveň poprvé používat tzv. globální indikátor – nástroj, s jehož pomocí lze v jednotlivých státech měřit mimo jiné celkovou úroveň svobody ve vztahu k nakládání s informacemi. Na první tři místa se dostaly Finsko, Nizozemsko a Norsko.

Podobu loňského indexu, dostává podle oficiálních informací serveru organizace žebříček zpět konvenčnější podobu. Většina hodnocených zemí nezažívá dramatické společensko-politické události a letošní index proto lépe odráží dlouhodobé postoje a záměry představitelů moci vůči médiím.

První tři místa patří stejně jako v loňském roce trojici států Finsko, Nizozemsko a Norsko. Česká republika si proti předcházejícímu hodno-

cení o dvě místa pohoršila, když zaujala šestnáctou pozici. Hodnocení je sestavováno na základě faktorů, mezi které se řadí kupříkladu stav legislativy nebo násilí na novinářích, což se promítá v umístění posledních tří zemí – Turkmenistán, Severní Koreje a Eritreje.

„Index svobody vydávaný Reportéry bez hranic nezohledňuje přímo politický systém, ale je jasné, že demokratická zřízení poskytují v porovnávání se systémy, kde je opovrhováno lidskými právy, lepší podmínky jak pro ochranu svobody tisku, tak pro vznik a distribuci přesných informací,“ cituje zpráva slova ředitele instituce Christopho Deloira, podle kterého se pracovníci sdělovacích prostředků a jejich rodiny stávají v diktaturách terčí bezohledných odvetných kroků.

„Média v pluralitních státech se naopak musejí vyrovnat s neblahou ekonomickou situací a se střety zájmů,“ dodal Deloire s tím, že mnohdy se nedá situace v jednotlivých zemích úplně vhodně porovnat.

Organizace nicméně nově vytvořila roční globální indikátor svobody médií. Tento analytický nástroj měří jednak celkovou úroveň volnosti, s jakou jsou informace rozšiřovány, a jednak fungování vlád v tomto ohledu. Důležitou roli při posuzování hraje pokrok v rozšiřování nových technologií a kvalitu komunikace mezi vládou a obyvateli země. Celkově vzali experti z Reportérů bez hranic v úvahu celkem 3395 kritérií, což je kvalitní východisko pro práci v dalších letech.

Organizace ke konci zprávy rozebrala obrovský rozdíl v úrovni svobody v převážné části evropského kontinentu v porovnání s některými dalšími oblastmi světa. Například Bělorusko kleslo po nedávném potlačení protestů, které se rozhořely po opětovném zvolení prezidenta Alexandra Lukašenka, o čtrnáct pozic na 168. místo. Poměrné rozdíly však panují také v rámci Evropské unie, kde se například až na 80. místě nachází Bulharsko a jen deset míst nad ním bylo zařazeno Řecko.

Lukáš Pfauser

Desítku států s nejvyšší svobodou tisku

1. Finsko	6. Dánsko
2. Nizozemsko	7. Lichtenštejnsko
3. Norsko	8. Nový Zéland
4. Lucembursko	9. Island
5. Andora	10. Švédsko

Zdroj: Reportéři bez hranic

Kreslír Mediažurnálu

Jan Tomaschoff

Ten po léta schovávaný list z novin je nyní nejen kuriozitou, ale vzácným dokumentem. Počátkem šedesátých let minulého století se na nejčtenější stránce drobných glos tehdy populárních Literárních novin objevily dvě kresby – vtipy beze slov. Nezapřely ruku dětského autora – vedle bylo uvedeno, že je redakci poslal teprve dvanáctiletý chlapec z Prahy-Bubenče jménem **Jan Tomaschoff** (1951). Pak jméno zmizelo a zjevilo se v ČR náhle až počátkem devadesátých let. Ukázalo se, že pražský rodák v roce 1966 odešel s rodiči do (západního) Německa, po maturitě vydržel

půl roku na akademii výtvarného umění v Düsseldorfu, ale pak vystudoval medicínu. Bydlí v Düsseldorfu, kde pracuje jako neurolog a psychiatr. To však neznamená, že by na svůj dětský cíl, publikovat kreslené vtipy, zapomeněl. Právě naopak. Přihlásil se do *České unie karikaturistů*, první samostatnou výstavu měl v Praze: Salon v Malostranské besedě v r. 2002. Mezitím i potom však publikoval pilně v Německu v různých novinách; několik let dokonce v prestižním deníku *Die Welt*, dodnes v týdeníku *Medical Tribune*, který vychází v několika zemích. Dnes tvrdí, že kdyby mu v osm-

desátých letech někdo býval řekl, že jednou bude existovat i česká verze *Medical Tribune CZ* – začal by ho léčit coby bláznů. A teď pro tento časopis dokonce kreslí! Vtipy tiskne Tomaschoff pravidelně v obou posledních tradičních humoristických časopisech německy mluvící Evropy, v měsícnících *Eulenspiegel* a *Nebelspalter*. Už v roce 2006 obdržel od tamního Svazu novinářů *Německou cenu za karikaturu*. Další prestižní ocenění má ze soutěže OSN *Ranan Lurie 2009* a před koncem roku 2012 dostal vánoční dárek – ve stejné soutěži nejlepších politických karikaturistů světa získal jedno z čestných uznání. Jan Tomaschoff dosud vydal v Německu čtyři knižní tituly a v roce 2013 se připravuje i první výbor z jeho vtipných kreseb v Česku.

ih

Loučí se jedna generace

Anna Tučková (27. 11. 1923–1. 11. 2012)

Alois Svoboda (16. 3. 1922–19. 11. 2012)

Miroslav Sígl (25. 9. 1926–5. 12. 2012)

Sobota 14. prosince, v poledne. Kaple sv. Václava na Vinohradském hřbitovu je zcela zaplněná. Na závěr obřadu zazněl hlas Jiřího Svejkovského. V nepříliš vhodném akustickém prostoru bylo teprve jemu rozumět. Inu, profík, komentátor ČT se nezapřel. Jménem novinářů a jejich Syndikátu se loučil s kolegou Miroslavem Síglem. Byl poslední z jedné generace, která nás během pěti týdnů uprostřed posledního čtvrtletí opustila.

Přišli do redakci v květnu 1945 – ti dva před ním dokonce už v dubnu, neboť začínali v Brně. „Byli jsme vlastně strašně mladí, když jsme v oněch dubnových dnech po osvobození Brna dorazili k Rórovi (velká německá tiskárna Rohr). Ale s onou jistotou mládí,“ píše ve svých *Vzpomínkách* Anička, které všichni říkali Dula. Ty *Vzpomínky* psala jako dopisy svému muži do jeho světa, kam jej dostala jeho choroba, nikoli sanitka, když jej, partyzána jednotky Prokop Holý, převezla do vojenské nemocnice ve Střešovicích. *Vzpomínky* vyšly 17. prosince v *Listech*.

Zároveň s nimi vyšel nekrolog dvojice Tučková-Svoboda:

„Spolu žili, pracovali a téměř ve stejném čase i odešli. Jedni z posledních své generace. Novinářské poválečné generace, která byla přesvědčena, že slouží dobré věci. Straně bezvýhradně věřila a přála si, aby ji vedla i v lásce... Prohlédnutí přicházelo pomalu.

„Bylo to pořád totéž,“ vzpomíná Anička Tučková. „Napřed jsme byli posláni, abychom likvidovali jednu garnituru Mladé fronty – potom zase jiní likvidovali nás. A tak pořád dokola. Když jsem nedávno listovala Kopeckého knížkou 30 let ČSR a KSČ, uvědomila jsem si, že každá kapitola je vlastně historií nějaké likvidace. Je to prostě železný zákon sekty – habání to dělali podobně a církev, než zmoudřela, nebyla jiná.“

Překvapil jsi nás, Mirku – bohužel

Mírek Sígl, Myron, jak jej nazývá Anička ve *Vzpomínkách* i další jeho vrstevníci, byl z těch

tří nejmladší. Záhy po maturitě na karlínské obchodní akademii nastoupil do právě zrozené *Mladé fronty*. S prvním šéfredaktorem MF, Jaromírem Hořcem, vydal *Generaci 45* a *Generaci nadoraz* (1997, resp. 1998). Svému prvnímu šéfredaktorovi zůstal věren až do dne, kdy se s ním za všechny kolegy rozloučil ve strašnickém krematoriu. Ba zůstal mu věren i svými osudy. Nebyla to jen normalizace, kdy musel Hořec opustit místo docenta Fakulty žurnalistiky a Miroslav Sígl svou první přechodnou „štaci“ v redakci publikaci ČTK *Svět hospodářství* a *Podniková organizace*. Sígl byl stejně jako Hořec vyhozen z MF už na počátku padesátých let. Myron tehdy nastoupil v Letovu jako soustružník kovů, později seřizovač. Předjaří, které přinesl 56. rok a XX. sjezd KSSS, umožnilo Síglovi, aby se vrátil k novinám, aspoň závodním. Ale v roce 1957 už patřil mezi novináře, kteří zakládali *Hospodářské noviny*, kde byl vedoucím redaktorem. Vycházely nejdřív v Orbisu; teprve později přešly do vydavatelství KSČ, kde měly podpořit reformní snahy ekonomů.

Sígl psal od dětství. Básničky, příspěvky do dětských i „dospěláckých“ časopisů, beletrii i literaturu faktu. Především však byl a zůstal až do poslední chvíle novinář. Ať dělal cokoliv, ze všeho, čím byl, dokázal něco vytěžit pro žurnalistiku. Rodnému Obříství na Mělnicku zanechal novinářské pomníčky. Jeho kniha *Osobnosti a osudy obce* byla v roce 2001 oceněna v celostátní soutěži autorů literatury faktu M. Ivanova. Mezi jeho zásluhy o rodný kraj, za které mu byl v roce 2011 udělen denár kněžny Em-

my a Pamětní list města, patřily publikace *Kdo je kdo na Mělnicku, Kralupsku a Neratovicku* (2007), *Podbezdězský buditel* nebo *Mělnická Eva a její ohlasy* (obě 2002) a další.

V roce 1967 odchází Miroslav Sígl jako šéfdramaturg do Televizních novin. Tady se setkává s komentátorem Jiřím Svejkovským, který jako by mu mohl vrátit splátku za Myronovu poslední službu Hořcovi. Kapitulu, na niž byl jako řada novinářů jeho „krevní skupiny“ právem hrdý, prožil však souhrou náhod v rozhlasu, ve Svobodném vysílání. Jako o všem, co prožil, vydal i o tomto svědectví – tentokrát v žánru, jemuž po Listopadu 1989 doslova propadl – v literatuře faktu: první napsal knížku *Na vlně 490 metrů* (1990 v Magnet-Pressu).

Zákaz publikovat jej přivedl v r. 1970 do ÚTRIN, kde se jako rešeršér stal „dělníkem rozvoje informatiky“. Později byl mezi iniciátory Společnosti vědeckotechnických parků a asociace inovačního podnikání (1901–1993, resp. 1994–1998) i periodika *Inovační podnikání*. Zkušenosti, získané v době, kdy jej obě fáze bolševického režimu v padesátých i sedmdesátých až osmdesátých letech vzdálily novinářně, dovedl zhodnotit. Snad proto se na rozdíl od mnohých, kterým minulý režim jen zabouchl jedny dveře před nosem a ani nešlápl na kuří oko, se dokázal Mírek Sígl bavit i s těmi, kdo v těch exponovaných letech zvůle dokázali líp proplouvat různými proudy a zátokami než on a jemu blízcí kolegové. Spolupracoval i s těmi, co si žili pohodlněji než osmašedesátníci jako Miroslav Sígl. Ba hledal možnost najít s nimi soulad v práci, jak to prokazoval například

v almanachu Klubu novinářů-seniorů *Nebalíme to!* (2007–2008), který tvoří ti, co se podrobili všem odvoláním a jiným způsobům, jak se zařadit do té množiny, která stála u zrodu obecně sdílené charakteristiky, že „novináři, ovládnou-li nás Čiňani, si nechají první přeoperovat oči“. Asi to bylo i proto, že sám dovedl najít v té špatné době to, čím by se mohl obohatit. Získal totiž životní i odborné znalosti, ke kterým – bůhví, zda – by přišel.

Využíval je i po roce 1989, kdy zas mohl publikovat, pro odborné práce, kde se inspiroval tím, čím obohatili čeští podnikatelé nejen ekonomiku Masarykovy republiky, ale čím by mohli být i příkladem do budoucna pro ty, kdo nejsou ochotni podvolit se tomu, že nám byl „odkaz převratu z 90. let ukraden“. Sborník *Batova průmyslová demokracie*, jehož byl Sigl editorem (1990), bych doporučil všem, kdo postrádají v dnešním manažersky omezeném pojetí prostor k tomu, že by průmyslový podnik měl být i sociální a společenskou institucí. A těm, kdo hledají možné přínosy lokální ekonomiky, aby se nemuseli omezovat jen na příklady z Německa, Itálie a dalších zemí.

Idejím Masarykovy republiky zůstával Sigl věren svou všední práci. Tedy tím, čím chtěl TGM naplňovat každodenní politiku a co vštěpoval institucím rodícího se českého politického národa od svého vstupu do Prahy po r. 1880. Proto najdeme Miroslava Sigla nejen jako člena Masarykova demokratického hnutí, ale i jako vedoucího redaktora jeho periodika *Čas*.

Bytostně je však Myron Sigl spojen s těmi kolegy, kteří svými pevnými postoji vyvraceli obecně sdílenou charakteristiku „o novinářích s přeoperovanými očima“. Patří mezi těch sedm set kolegů, kteří zůstali věrni ideálům, jež v nich vyvolávalo reformní hnutí šedesátých let, dali proto svůj um i svůj osud ve prospěch humánního pojetí společnosti a správy věcí veřejných. M. Sigl patřil mezi ty, kdo vědí, že společnou obranu práv a svobod nenahradí sobecký individualismus. A tak byl mezi těmi, kdo usilovali o to, aby namísto Svazu novinářů, který se zprofanoval posluhováním usurpátorům moci a služebníckům okupantů, vznikl Syndikát, jenž by usiloval o odpovědnou žurnalistiku, jaká ctí etické principy. Proto také byl Myron mezi těmi, kdo založili Klub novinářů Pražského jara, a s ním inicioval proměnu svazu novinářů na jejich syndikát. Byl také prvním šéfredaktorem *Mediažurnálu* i *Zpravodaje* KNPJ 68. Ideálům osmašedesátníků byl nejen věren, ale snažil se, aby v dnešní postmoderní éře nezaklikly: např. svými publikacemi, z nichž připomínám oba svazky dokumentací, které rešeršer Sigl sebral pro knihy *Události, pravdy, zrady a nadějí* (vydal Acer 2009) a *...totality, svobody*

a demokracie (2010), ale i střípky z paměti svých kolegů, kterým byl redaktor Sigl pečlivým editorem – *Byli jsme při tom* (1993).

Jedni odcházejí, druzí přicházejí

Když byl „odejit“ z MF její první šéfredaktor i Myron Sigl, stal se jejím šéfredaktorem Alois Svoboda. Do funkce jej instalovali Švermová a Hejzlar těsně před tím, než byli sami semletí kolem dějin padesátých let. Tak se „dostal do pozornosti StB, která se sovětskými poradci v této době splétala proces s Rudolfem Slánským,“ informuje medailon, který uveřejnil odborný časopis *Svět rozhlasu* ke Svobodovým 90. narozeninám. „Na podzim roku 1952 během redakční cesty na Slovensko byl zatčen, když si u silnice chtěl utrhnout pár hrušek. V té době byl Hejzlar obviněn ze spolupráce se Slánským. Příslušníci StB Svobodu ze Slovenska převezli do Bartolomějské ulice v Praze, kde byl obviněn, že chtěl vybrat mrtvou schránku nejmenované západní tajné služby. Po odstranění Hejzlaru Svobodovi zakázali přístup do Mladé fronty a následně ho nechali propustit...

Zázemím pro jeho tehdejší autorskou činnost se stal Československý rozhlas, kde našel v červnu 1953 po propuštění z Mladé fronty práci jako řadový redaktor zahraničního vysílání. Tam se postupně vypracoval do řídicích funkcí. V r. 1955 se stal vedoucím vnitropolitické redakce a do r. 1963 pracoval jako hlavní redaktor zahraničního vysílání. Z tohoto místa byl propuštěn pro politické spory o charakter vysílání po nástupu Karla Hrabala, který se stal náměstkem ústředního ředitele Karla Hoffmana. Protože Svobodovy novinářské kvality byly novinářskou obcí vysoce hodnoceny, nebylo ještě možné, aby s ním pracovníci ÚV KSČ zatočili, jak to udělali pět let poté. Z Čs. rozhlasu byl přeřazen na funkci šéfredaktora zpravodajského a posléze dokumentárního filmu. V době Pražského jara jako jeho aktivní stoupenec byl pověřen Alexandrem Dubčekem vydáváním časopisu *Politika*, který řídil jako šéfredaktor. List vynikal jako hlavní mluvčí progresivních sil obrodného hnutí a patřil mezi ty tiskoviny, které byly po nástupu Gustáva Husáka do funkce prvního tajemníka ÚV KSČ na jaře 1969 zakázány. Svoboda sám byl mezi prvními vyloučenými ze strany.

Na podzim 1969 si ještě dělal se svou pozdější druhou ženou naději, že by mohl být vydán třetí díl cyklu *Československo země neznámá* o Slovensku. Při dopisování posledních řádků na cestě do Bratislavy měl autonehodu, kterou zázrakem přežil. Režim se však chtěl postarat o to, aby jeho jméno bylo navěky vymazáno, a tak se všechna jeho díla dostala na seznam zakázaných knih a byla skartována. Ani

Miroslav Sigl

Foto archiv rodiny

tento díl již nevyšel, ačkoliv byl připraven k vydání. Vydání dílu o Slovensku se bohužel nepodařilo ani po sametové revoluci, i když nakladatelství Osveta v Martině ho slíbilo vydat. Přišel boj o pomlčku a smlouva byla zrušena.“

K medailonu *Světa rozhlasu* se sluší vysvětlit, jak se slovenská část trilogie, jejíž sazba byla v r. 1969 rozmetána, dostala ke čtenářům. Vydaly ji jako dárek k vánocům pro Annu Tučkovou a Aloise Svobodu v roce 2009 jejich děti. Tak se dostala k přátelům obou autorů; jen širší okruh čtenářů doplácí na nedostatky všech soukromých tisků.

Parte Aloise Svobody, které vydaly jeho a Aniččiny děti, jej charakterizuje čtyřmi výstižnými slovy: partyzán, novinář, čestný člověk. Takovým byl, když po maturitě v Brně byl v r. 1941 totálně nasazen v Adamově, když po třech letech zběhl do lesů, jako novinář, kterým se stal v roce 1945 jako redaktor *Rovnosti*.

Bylo to jaro, kdy jsme se mohli nadechnout

Osudy tří z této generace novinářů se týkají především politiky. Bylo by však chybou zjednodušovat je: bylo to jaro, kdy jsme se mohli zhluboka nadechnout, protože uvolňovalo nejen politické poměry, ale především dávalo prostor k řešení problémů všedního dne. Ne nadarmo prostupovala snaha o to uměleckou tvorbu v čele s poezií, která se k tomu programově hlásila, i každodenní problémy.

„Když přemýšlím, co úžasného Anka vykonala ve *Vlastě*,“ vzpomínala Zdena Zajoncová, která se s Annou Tučkovou kamarádila dvě třetiny století!; „bylo to, že ve spolupráci s další naší skvělou redaktorkou Věrou Hájkovou se přičinily o to – a stálo je to dost času i podpo-

Anna Tučková a Alois Svoboda

Foto archiv rodiny

ry vedení redakce – že vznikly ve dvou denících seznamovací inzeráty. V 50., ale ještě v 60. letech nic takového nesmělo vycházet. Vedení strany bylo přesvědčeno, že je to podceňování žen a že socialistická žena nepotřebuje nějaké možnosti seznámení, je jí to nedůstojné a takové argumenty hlásali. K nám do *Vlasty* přišel dopis od jednoho hajného – nepamatuji se už, jestli to bylo tak v polovině těch šedesátých, kolem roku 1966 jsme uveřejnili hned na třetí straně, která byla taková otvírací. Psal, že jako hajný žije na samotě, nemá možnost se seznámit. Tím pádem je pořád svobodný a osamělý. Ten dopis vyvolal obrovský ohlas. Dostali jsme během několika málo měsíců stovky a stovky dopisů, v nichž ženy psaly, jak je to pro ně zlé, že nemají možnost se někde s někým seznámit. Pamatují si na dopis lékařky z Plzně, která psala, že je nepředstavitelné, aby si jako lékařka sedla někde v kavárně, dala si kávu a očekávala, že se s někým seznámí. To bylo tehdy společensky nepřijatelné. Ohlasy neustávaly a my jsme ty nejzajímavější uveřejňovaly na stránce dopisů. A Anka s Věrkou se tomu velice věnovaly. *Vlasta* měla v té době náklad 500 tisíc výtisků a postupně vrostl až na 650 tisíc. Těch souborů dopisů bylo několik vydáno a my, redaktorky *Vlasty*, jsme mezi ostatními novináři sklídily posměch, že si samy sháníme nějaké známosti. A za to prý bojujeme. Když to na tiskovém oddělení strany začali brát vážně, bylo rozhodnuto, že deníky *Práce* a *Zemědělské noviny* smějí uveřejňovat seznamovací inzeráty. To se stalo skutkem a mělo to v novinách takový ohlas, že i ostatní deníky na to tiše přešly a

začaly také uveřejňovat seznamovací inzeráty, ačkoliv se oficiálně mluvilo jen o těch dvou.

Stejně tak se zásluhou těchto dvou novinářek podařilo zpopularizovat myšlenku SOS dětských vesniček. Když bylo ustaveno budoucí předsednictvo společnosti, která se o to měla starat a v Dubí u Karlových Varů zřízeny první domky budoucí vesničky, nic nebylo zatím rozhodnuto. A tak se Anka s Věrou pustily do velkého seriálu. Sbiraly materiály v Německu a Rakousku, přinesly reportáž z takové vesničky v Rakousku. A protože jsme měli tak velký náklad, zaujala ta myšlenka velké množství čtenářek a ty to začaly podporovat. Tím pádem byly obě naše redaktorky přizvány do předsednictva SOS vesniček a spolupracovaly na celé té ideji i myšlence. Celé rodiny začaly na to přispívat. A tak mohla vzniknout první vesnička v Dubí.

Třetí příběh, na který vzpomínám, se týkal jeptišek. V Broumově byl klášter, kam byly soustředěny jeptišky nejrůznějších řádů, což dělalo určité potíže. Anka o tom měla určité povědomí – i proto, že její otec, notář a významná kulturní osobnost moravské metropole, byl poslancem lidové strany a už před válkou předsedou této strany v Brně. Spolu jsme jeli do Broumova a abatyše nám dovolila do kláštera vstoupit a hovořit s jeptiškami. Zabývaly se nejrůznějšími povoláními podle své kvalifikace. Byly tam i vysokoškolsky vzdělané ženy, byly tam vynikající autorky výšivek, které tehdy vyšivaly i pro tamní OV KSČ. Ty ženy byly velice příjemné, usměvavé a vřelé. Ale bylo cítit, jak je soužití těch různých řádů složité. Protože měly jiné návyky: kdy začít modlitby a všecko kolem.

Anka o tom svém zážitku napsala do té knihy, na které pracovala s Lojzou.“

• • •

Poslední článek Miroslava Síglu v *Době seniorů* měl titul *Mládí se zabývalo stářím*. Byl o studentské vědecké konferenci. Mirek vždycky myslel na zítřek. A na smířování rozporů mezi lidmi.

Alois Svoboda se účastnil aktivně vydávání řady samizdatů, které pomáhal rozmnožovat a šířit, co mu práce při chlazení ryb v Libuši dovolila. Listopad jej však zastihl už v příliš seniorském věku. Anička Tučková se ten věk snažila oddálit. Ještě v půli října mě pozvala, aby mi předala poslední článek, který k slovenské cause kdysi s Lojzou napsali. Kdybych jej mohl k Novému roku, dvacet let po rozpadu Československa, uveřejnit. Alespoň na tom internetu jako pravdu o Žingorovi.

Jindřich Beránek ■

V textu byly citovány nekrolog Olgy Šulcové, *Sbohem, generace*, Listy čís. 6/2012, s. 21n.; medailon, který napsal Richard Seemann k 90. narozeninám A. Svobody, Svět rozhlasu čís. 24/2012, s. 29n. Všichni autoři textů jsou členy Klubu Pražského jara 68.

¹ Setkaly se obě v listopadu 1945 na novinářském kurzu; jejich přátelství se prohloubilo, když obě následovaly své muže do Prahy – Zdena Zajoncová z Ostravy a Anna Tučková z Brna. Obě pak sešly v redakci *Vlasty*, kde byla paní Zdena zástupkyní šéfredaktorky do r. 1970, kdy jí spočítali, že ve svém bytě připravila vydání zvláštního čísla v srpnu 1969 a že odmítla souhlasit s okupací. Paní Anička tam přišla po vyhazovu z Mladé fronty.

Rozloučení

Jsou na světě lidé, o nichž nelze hovořit (ani psát) v minulém čase. Například Miroslav Hucek.

Známe se strašně moc let. Ani raději nebudu říkat kolik. Lidé by si mohli myslet, že jsme nějakí dědci. A od začátku naší známosti vím, že nic není takové, jak to vypadá na první pohled. Nevím, o čem ta naše první společná reportáž je. Jestli někde ještě lze najít archívy Mladého světa, bude dobře začít hledat někde před půlkou minulého století. Ale o to vlastně nejde. Jde o to, že text v mladíkově hlavě zrozený se jedním cvaknutím Hucínkova fotoaparátu změnil v něco úplně jiného, a doufám dokonce, že lepšího. Pakliže mám teď pravdu a výsledek byl lepší než moje skvostné myšlenky, může za to Hucínek.

Je ovšem pravda, že poctivost se, alespoň na první pohled, někdy nevyplácí. Někdy v půli sedmdesátých let minulého století sděluje tehdejší vedení *Mladého světa* Hucínkovi, že si přeje, aby udělal to či ono. Hucínek se moc dlouho nerozmýšlí: jde o chování, které nepovažuje za hodné nejen své cti, ale vůbec za hodné cti slušného člověka. A vzápětí se stává bývalým členem redakce.

Proč se právě Hucínek má zpronevěřit svým zásadám? Asi proto, že vedení redakce, přesvědčeno, že zdobnělina jeho jména znamená, že je to chlapec, na kterého stačí dupnout, zkouší dupat. Moc velká chyba.

Ovšem, pravdomluvnost někdy vede k neuvěřitelným potížím.

Představte si temný prosincový podvečer. Skupinka nadpřirozených bytostí obráží byty členů redakce *Mladého světa*. Mikuláš, Čert, Anděl. A s nimi fotograf. Trojice dorazí k Huckům. Malá Barborka ji už delší dobu vyhlíží. Má totiž zaručeně zjištěno, že může (ba co může, musí!) dojít k rozdávání dáreků. Rychle si v duchu zopakuje co nejpřesvědčivější sdělení, že není hodnějších dětí na světě. Takhle hodné děvče přece musí návštěvu okouzlit. Dárky budou, a ne, že ne.

Jenže, to by nebylo dítě Arity a Hucínka, čili dvou lidí s pozorovacím nadáním. Barborka si všimne, že jedna z nadpřirozených bytostí má na zápěstí přesně takové hodinky jako jeden strejda, který pracuje s tátou.

Trampská svatba, Československo, 1964.

Foto Miroslav Hucek

Bleší trh, Paříž, 1966.

Foto Miroslav Hucek

Disko, Československo, 1974.

Foto Miroslav Hucek

Miroslav Hucek

Foto Stanislav Maxa

Nejen to, ale ten obdivuhodný Mikuláš nosí ty své cibule na pravé ruce, zatímco většina obyvatel se spokojí s levou rukou. I pokládá otázku. Oprávněnou otázku.

Arita s Hucínkem se po sobě dívají, zatímco Mikuláš si říká v duchu, že příští rok strčí hodinky do kapsy. A vůbec se vystříhá jakýchkoliv poznávacích znamení. Přejde ve vojenském, to se od něj nebude očekávat, protože má modrou knížku.

Hucínek s Aritou mezitím Barborce pohotově vysvětlí, že Mikuláš je jenom jeden, zatímco děti jsou milióny. Má-li Mikuláš zvládnout svůj úkol a nevynechat vůbec nikoho, kdo si zaslouží jeho dárkonosné návštěvy, musí si najmout pomocníky.

Zda tohle vysvětlení přesvědčí Barborku, že tomu je tak a ne jinak, není známo.

Známo však je, že Hucínek druhý den řekne v redakci včerejšímu Mikuláši, že má výčitky svědomí. Lhát se nemá, povzdechne si, a dětem už vůbec ne. Dobrá, snaží se ho uklidnit Mikuláš, ale cos měl říkat jiného?

Jenže včerejší Mikuláš při téhle výměně názorů začíná chápat ještě něco jiného: totiž, že všechno souvisí se vším, a že je moc důležité vědět právě tohle.

Hucínek to nemusí říkat. Hucínek tak žije. Není to ten nejjednodušší životní styl. Je to ale životní styl, který dovoluje nositeli obličeje, aby se kdykoliv mohl podívat sám na sebe do zrcadla a neměl při tom výčitky svědomí.

Pan Jan Werich kdysi razíval pro vyjádření názoru na člověka tento výraz: počestný. Říkával, že jde o složeninu dvou slov: poctivý a čestný.

Miroslav Hucek neboli Hucínek je počestný člověk. Takových je strašně málo. Čím dál méně.

Škoda. Věčná škoda.

Petr Adler ■

Miroslav Hucek – životopis

Miroslav Hucek (18. 11. 1934–29. 1. 2013) studoval fotografii na pražské FAMU. Po dvou semestrech odešel jako kameraman do Československé televize, ale už v roce 1960 začal spolupracovat s týdeníkem Mladý svět. Nastoupil tam posléze jako technický redaktor a od roku 1963 byl jeho fotoreportérem, od roku 1967 vedl oddělení fotoreportérů jako obrazový redaktor a společně s Leošem Neborem vtiskli časopisu nezaměnitelnou tvář. V Mladém světě působil až do roku 1975, kdy pod tlakem normalizace odešel na volnou nohu. Ve svobodném povolání našel nové možnosti práce na výtvarných celcích, obrazových publikacích, v katalogích, reklamě, filmu a práci s architekty. Představil se na více než 50 samostatných výstavách a nespočtu kolektivních, vytvořil řadu cyklů jako například Takoví jsme byli?, Vesnice, Jak chutná políbek, Všude žijí lidé, U nás ve Zbraslavi nebo Otec v rodině. Spolupracoval na šesti filmech, ve spolupráci s architekty vytvořil fotografie pro interiéry. Je autorem několika samostatných publikací a spolupracoval na více než 50 dalších knihách. Jeho fotografie jsou například ve sbírkách Uměleckoprůmyslového musea v Praze a v Moravské galerii v Brně. V roce 2009 měl velkou retrospektivu v Národním muzeu fotografie v Jindřichově Hradci, kde také našel útočiště pro archiv Klubu fotoreportérů Syndikátu novinářů, který se svou ženou Aritou doslova zachránil před likvidací. ■

Vzpomínka

Jan Nouza – muž se širokým srdcem

Krátce po devětašedesátých narozeninách, 23. ledna 2013, odešel na cestu bez návratu Jan Nouza, který žil a tvořil v rodné jihočeské Lužnici. Třebaže je většinou prezentován jako spisovatel, daleko větší část jeho tvorby zaujímá žurnalistika.

Známý byl především jako autor s nesmírně hlubokým lidským citěním, což se odráželo nejen v jeho vztazích, ale také v publi-

kovaných materiálech. Velice miloval jižní Čechy a byl hrdý na své jihočešství. Mezi přáteli rád dokazoval, že jeho rod zde „po meči“ exist-

Jan Nouza na zahradě v Lužnici

Foto archiv rodiny

toval už od roku 1590. Možná to byl i důvod, proč se tak pečlivě věnoval psaní kroniky obce.

Ti, kdož jej znali, vědí, že podstatnou část svého života strávil v pojízdném křesle. Zavinil to úraz při docela obyčejné hodině tělocviku na hornickém učilišti v Meziboří u Litvínova, kam jako patnáctiletý chlapec nastoupil. To nasměrovalo jeho život naprosto jinou cestou. Několikaleté putování po operačních sálech a rehabilitačních zařízeních jej nakonec trvale posadilo na invalidní vozík. Byl ale statečný, nestěžoval si, nezatrpkl. Našel si svou vlastní cestu, jak uplatnit své schopnosti a pomáhat tak druhým. V roce 1986 se oženil, stal se pyšným otcem a následně také vřídlným dědečkem svým dvěma vnoučatům.

Psal a publikoval nejen o svých zkušenostech a prožitcích, ale i o osudech druhých, kterým život rozdral problematickou kartu, o lidech zdravotně postižených. Kromě povídek a knižních titulů, z nichž některé byly přeloženy i do němčiny a polštiny, je autorem spousty fejetonů, reportáží, rozhovorů a dalších článků, zejména pro speciálně zaměřený časopis Můžeš. V televizním pořadu Klíč se na delší dobu objevil jako záskok za Jana Potměšila. Po roce 1989 působil v Lužnici také tři roky ve funkci mistostarosty.

Mezi oceněními, jako byla Číše Petra Voka, Cena ministra zdravotnictví Za dlouholetou práci ve prospěch lidí se zdravotním postižením, Cena Jiřího Wolkerka figurují i ocenění v kategorii publicistiky od Vládního výboru pro zdravotně postižené. Ovšem vždycky a všude byli pro Jana Nouzu na prvním místě lidé, především ti, kteří potřebovali podporu a pomoc společnosti. Všem, kteří ho znali, bude chybět jeho široké srdce a snaha nezištně pomáhat.

Hanka Hosnedlová

Glosa

Opravdu vyšla nejlepší kniha o českých médiích?

Marek Prchal na Mediáři v říjnu letošního roku napsal, že „Obermannové nový počin by se měl okamžitě stát povinnou literaturou pro uchazeče o studium na FSV UK“. Myslí tím **Panoptikum české**. Píše doslova:

„Obermannová si mě dost získala, protože ta kniha je prostě dobrá a čte se sama. Navíc je tlustá (nesnáším tenké knihy) a i když zhruba třetinu tvoří doslovné citace, rozhodně to není jen zkopírované kvantum textu. Je to skvělý, geniální kompilát a je to skvělý dokument o českých médiích.

Tuhle knihu, prosím, zařadte mezi skripta na žurnalistice. V prvním ročníku. Ne, ještě jinak, k přijímačkám.“

Vzala jsem tedy 349 korun a knihu koupila. Co kdyby měl Marek Prchal pravdu a skutečně by to mohla být povinná četba pro první ročník bakalářské žurnalistiky nebo dokonce jeden

z textů, který by adepti měli číst k přijímacímu řízení? O takovou věc bychom je určitě neměli připravovat.

Autorka si opravdu dala tu práci, že shromáždila podklady ke článkům, které pak vyšly o její *Tajné knize*. Schovávala si i e-maily, které si s redaktory nebo redaktorkami posílala, text doplnila i dopisy nebo maily, které chválí, a pro úplnost dodejme někde i hani, její psaní. Nic proti tomu. Koláž je poměrně vděčnou kompozicí, kterou lze v médiích s úspěchem použít.

Problém ale vidím jinde: Irena Obermannová se při psaní *Tajné knihy* dostala do pastí. Na jedné straně chtěla napsat literární dílo, na druhé ale chtěla, aby se vědělo, kdo byli aktéři příběhu. V *Panoptiku českém* si pak jmenovitě vyřizuje účty s redaktory a redaktorkami, kteří se podle ní více zajímali o zázemí příběhu, než o jeho tzv. umělecké ztvárnění. U některých

osob, a nejen novinářů, pak uveřejňuje detaily z jejich života, aby dokumentovala, že mají charakterové vady a tedy žádné právo ji soudit. Nabízí se samozřejmě otázka, zda ovlivní vnímání jejich textů, budeme-li znát charakter novinářů nebo spisovatelů? Příkladem, kdy hodnota umění není závislá na osobnosti tvůrce, bychom našli jak v literatuře, tak v malířství nebo hudbě nespočet. Směšování lidského a uměleckého provozuje právě Obermannovou tak nenáviděný bulvár.

Stejně jako Marek Prchal si nedělám iluze o české mediální scéně. Ale *Panoptikum české* není nejlepší kniha o českých médiích. Není „prostě dobrá“. Proto bych ji nemohla doporučit ani prvnímu ročníku žurnalistiky, ani uchazečům o studium na FSV UK.

Barbora Osvaldová
vedoucí katedry žurnalistiky FSV UK

Novinář a fotografie – právní podmínky

Koho a co může novinář fotografovat a jaké fotografie zveřejňovat

Antonín Pechar z Advokátní kanceláře Mikš & Suk napsal pro Syndikát novinářů ČR výklad právních předpisů týkajících se fotografování osob a objektů a možností jejich zveřejňování.

Fotografování osob

a) z hlediska ochrany osobnosti dle občanského zákoníku

Podle § 12 o. z. mohou být obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy, týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy, pořízeny nebo použity jen s jejím svolením. Výjimkou jsou jediné tzv. zákonné licence, které popíši v následujícím odstavci. Pro svolení zákon nepředepisuje písemnou formu, je přípustný i ústní souhlas dotčené osoby nebo tzv. konkludentní jednání (posunek, přitakání, přijetí plnění, odpovídající chování, např. pózování před kamerou). Jiný než písemný souhlas však lze hůře zpětně prokázat. Svolení je třeba vztáhnout jen na účel, který mohl být dotčené osobě v rozhodném okamžiku znám. Např. souhlas s pořízením fotografie nahé postavy pro lékařskou publikaci není možné vztáhnout na zveřejnění takové fotografie v erotickém časopisu.

Odst. 3 téhož ustanovení uzákonňuje tzv. uměleckou, vědeckou a zpravodajskou licenci. Svolení fyzické osoby není třeba pro pořízení podobizny, obrazového snímku, obrazového a zvukového záznamu (nikoliv však již písemností osobní povahy) za účelem přiměřeného použití pro vědecké a umělecké účely a dále pro filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství. Ani takové použití však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby. Toto ustanovení nedává žádné zákonné zmocnění pro použití podobizny nebo záznamu pro účely jiné než jmenované, zejména ne pro účely reklamní. Dále platí, že se u zpravodajské licence nerozlišuje typ zpravodajství, např. tzv. „bulvár“ se považuje za zpravodajství, bez ohledu na to, že sleduje čistě povrchní zájmy, senzaci, skandalizaci. Dále je třeba vždy ad hoc posu-

zovat přiměřenost a dopad do osobnostní sféry osoby, jejíž záznam je pořizován. Skutečnost, že fotografie nebo záznam je pořízen v rámci zpravodajství, sama o sobě nepostačuje v hraničních případech, jako je např. fotografování osob v intimních situacích (sex, léčebné zákroky), tajné odposlechy nebo focení v soukromých bytech, apod.

b) z hlediska ochrany osobních údajů dle zákona na ochranu osobních údajů

Pro ilustraci názoru Úřadu na ochranu osobních údajů k této problematice je vhodné přímo citovat podstatné části jeho stanoviska č. 3/2010:

Je zřejmé, že portrétní fotografie vypovídá o rasovém nebo etnickém původu zobrazené osoby, oblečení nebo pokrývka hlavy může vypovídat o náboženství apod. Fotografie nebo jiný obrazový záznam fyzické osoby je dokumentem osobní povahy, který mimo jiné obsahuje biometrické i jiné charakteristiky subjektu údajů, které vypovídají o skutečnostech definovaných v § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů jako citlivý údaj, a může být proto jako nosič informací zdrojem pro zpracování citlivých údajů.

Jestliže jsou však informace z fotografie subjektu údajů používány pro pouhé rozlišení jeho podoby ve srovnání s jinými osobami a tyto informace nejsou dále zpracovávány, nelze takové používání fotografií posuzovat jako zpracování citlivých osobních údajů.

Obdobné stanovisko zastává i Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, která ve svém stanovisku č. 5/2009 k internetovým sociálním sítím, v bodě 3.4 *citlivé údaje*, konstatuje, že „pracovní skupina

obecně nepovažuje snímky na internetu za citlivé údaje, nejsou-li snímky jednoznačně použity k odhalení citlivých údajů o fyzických osobách“. (Věstník Úřadu pro ochranu osobních údajů, částka 54, str. 3124).

K pořizování, používání, šíření či zveřejňování fotografií či jiných záznamů fyzických osob nebo skupin osob může docházet bez prvku systematickosti - v režimu zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nebo tyto dokumenty jako nosiče informací vstupují do systematicky prováděných operací s osobními údaji, které podléhají režimu zákona o ochraně osobních údajů jako zpracování osobních údajů. V obou případech je klíčové, zda fyzická osoba (subjekt údajů) sama ze své vůle používá (šíří, zveřejňuje) svou vlastní fotografii nebo záznam, nebo se jedná i o fotografie či záznamy jiných osob. Při používání a šíření fotografií a audiovizuálních záznamů fyzických osob je zejména třeba brát v úvahu, zda dochází k jejich zveřejňování na internetu, kde je zvýšené nebezpečí jejich zneužití.

Pro pořízení a použití fotografie a rovněž obrazového nebo zvukového záznamu fyzické osoby je tedy třeba rozlišovat trojí zákonem stanovený režim:

1. Pořízení a následné použití jednotlivých fotografií nebo časově omezeného obrazového nebo zvukového záznamu projevu fyzické osoby (skupiny osob) – jednání, schůze, jiné akce:

a) svolení fyzické osoby podle § 12 odst. 1 občanského zákoníku;

b) bez svolení fyzické osoby podle § 12 odst. 2 občanského zákoníku k účelům úředním na základě zákona;

c) bez svolení fyzické osoby podle § 12 odst. 3 občanského zákoníku pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství.

2. Systematicky prováděné operace s fotografiemi nebo obrazovými a zvukovými záznamy projevů fyzických osob v datových souborech nebo systematické monitorování prostoru kamerovým systémem se shromažďováním údajů o osobách do tohoto prostoru vstupujících, za účelem rozlišení podoby fyzické osoby od ostatních subjektů údajů, aniž by byl stanoven účel zpracovávat rovněž údaje citlivé:

a) souhlas subjektu údajů podle § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů;

b) zpracování bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů stanoví zvláštním zákonem;

c) zpracování bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby.

3. Systematicky prováděné operace s fotografiemi nebo jinými záznamy projevů fyzických osob v datových souborech nebo systematické monitorování prostoru kamerovým systémem se shromažďováním údajů o osobách do tohoto prostoru vstupujících za účelem zpracování

citlivých údajů na základě informací na fotografii nebo záznamu uložených:

a) výslovný souhlas subjektu údajů podle § 9 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů;

b) zpracování bez výslovného souhlasu podle § 9 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, jeli to nezbytné v zájmu zachování života nebo zdraví subjektu údajů nebo jiné osoby nebo odvrácení bezprostředního závažného nebezpečí hrozícího jejich majetku, pokud není možno jeho souhlas získat zejména z důvodů fyzické, duševní či právní nezpůsobilosti, v případě, že je nezvěstný nebo z jiných podobných důvodů. Správce musí ukončit zpracování údajů, jakmile pominou uvedené důvody, a údaje musí zlikvidovat, ledaže by subjekt údajů dal k dalšímu zpracování souhlas;

c) zpracování bez výslovného souhlasu subjektu údajů podle § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů a podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

Závěr:

Pořizování a používání fotografií a záznamů podle bodu 1. není zpracováním osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, proto nepodléhá oznamovací povinnosti podle § 16 tohoto zákona. Tě-

to povinnosti, s výjimkou zpracování pro osobní potřebu podle § 3 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů, zpravidla podléhá zpracování osobních údajů podle bodu 2. a), 3. b) a v případě monitorování prostoru kamerovým systémem se záznamem i podle bodu 2. c). V případě zpracování podle bodu 3. a) vzniká otázka legitimacy účelu takového zpracování a při splnění oznamovací povinnosti i případného nepovolení takového zpracování podle § 17 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů. Zákonem stanovené zpracování osobních údajů podle bodu 2. b) a 3. c) oznamovací povinnosti nepodléhá ve smyslu § 18 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů.

Fotografování budov

Neexistuje jeden právní předpis, který by upravoval seznam míst, objektů apod., které není možno fotografovat. Takový případný „zákaz“ by se musel dedukovat nepřímo z celé řady předpisů, ať již z oblasti branných a bezpečnostních zákonů, trestního zákona, občanského zákona, autorského zákoníku, apod. Především by bylo možné uvažovat o zákazu fotografování vojenských objektů, atomových elektráren apod., podrobná rešerše by ale byla velmi časově a organizačně náročná.

Jinak může být budova předmětem ochrany jako tzv. architektonické autorské dílo ve smys-

Kresby Jan Tomaschoff

lu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 121/200 Sb., autorský zákon, v platném znění.

Teoreticky by tedy mohl autor díla, tj. architekt (tedy nikoliv např. pracovník ochranky, pracující pro vlastníka budovy) rozhodovat, zda někdo smí či nesmí dílo vyfotografovat. Nicméně na to právě myslí autorský zákon v jeho § 33, upravujícím v rámci tzv. bezúplatných zákonných licencí „užití díla umístěného na veřejném prostranství“.

Podle tohoto ustanovení do práva autorského nezasahuje ten, kdo kresbou, malbou nebo grafikou, fotografií nebo filmem nebo jinak zaznamená nebo vyjádří dílo, které je trvale umístěno na náměstí, ulici, v parku, na veřejných cestách nebo na jiném veřejném prostranství; do autorského práva nezasahuje ani ten, kdo takto vyjádřené, zachycené nebo zaznamenané dílo dále užije. Je-li to možné, je nutno uvést jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a umístění.

Tedy pokud stojí architektonické dílo na veřejném prostranství, pak se může fotografovat bez omezení. Opatrnost by byla na místě snad jen tehdy, pokud by šlo o budovu umístěnou na nějakém soukromém pozemku bez kontaktu s veřejným prostranstvím, nicméně i zde by šlo maximálně o spor v rovině autorského práva a muselo by jít o budovu chráněnou z hlediska doby ochrany (po dobu života autora a ještě 70 let po jeho smrti).

Kromě toho ještě existuje v § 34 autorského zákona tzv. „zpravodajská licence“,

znamenající, že do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije dílo [tedy např. vytvoří a použije fotografii architektonického díla] ve spojitosti se zpravodajstvím týkajícím se aktuálních událostí, a to v rozsahu odpovídajícím informačnímu účelu. U pořízení fotografií budov pro účely zpravodajství by tedy neměl být problém vůbec, bez ohledu na to, kde stojí.

Následky porušení povinností

Prostředky právní ochrany proti porušení práva na ochranu osobnosti (neoprávněné fotografie osob) jsou:

- právo domáhat se náhrady vzniklé škody,
- právo domáhat se, aby bylo upuštěno od jednání,
- právo domáhat se, aby byly odstraněny následky zásahů,
- právo domáhat se, aby bylo dáno přiměřené zadostiučinění, typicky omluva, kromě toho může být požadována tzv. nemajetková újma v penězích, ale pouze v případě, že by se nepeněžité zadostiučinění nejevilo jako dostatečné, zejména pokud byla ve značné míře snížena důstojnost osoby ve společnosti.

Právo se uplatňuje civilní žalobou u krajského soudu příslušného podle bydliště (sídla) žalovaného. Pokud soud shledá žalobu jako důvodnou, uloží osobě, která se porušení práva dopustila, povinnost splnit některý z výše uvedených nároků. Tedy např. uloží jí povinnost zdržet se dalších zásahů do práv (např. zveřej-

ňování nepravdivých údajů o určité osobě), omluvit se poškozenému, v krajním případě zaplatit nemajetkovou újmu v penězích. Dále soud může uložit náhradu škody, pokud ji žalobce uplatňuje a prokáže. Zpravidla soud úspěšnému žalobci přízná též nárok na náhradu nákladů řízení.

U porušení autorských práv je škála ochrany obdobná, k tomu je třeba ještě připočíst právo na vydání tzv. bezdůvodného obohacení za neoprávněné užití autorského díla ve výši dvojnásobku obvyklé úplaty za užití.

U porušení práva na ochranu osobních údajů může ÚOOÚ uložit peněžité sankce až do výše 5 000 000 Kč, u podnikatelů za jisté delikty až do 10 000 000 Kč.

Závěr:

Z výše uvedeného je zřejmé, že právní předpisy fotografům dávají dosti široké možnosti, jak pro výkon novinářské profese pořizovat fotografie osob či objektů. Jde ale o činnosti více méně nekomerčního charakteru, ne o libovolné fotografování čehokoliv pro jakékoliv účely. Není dost dobře možné tento typ dotazů zodpovědět vypsáním nějaké vyčerpávající a obecně platné odpovědi (např. taxativní seznam budov nebo osob, případně situací, které se směji fotografovat apod.). Materie je totiž tak široká a škála možných případů natolik nepředvídatelná, že obecně platnou odpověď nelze formulovat, spíše je třeba posuzovat vše případ od případu, tak, jak by to činil v případě sporu soud. ■

VALNÁ HROMADA SYNDIKÁTU NOVINÁŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY

14. června 2013 v sídle SN ČR
na Senovážném náměstí 23 v Praze

**po třech letech máte opět jedinečnou příležitost
ovlivnit směřování naší organizace.**

Toužíte prosadit své vlastní představy o fungování
naší profesní organizace?

Chcete přiložit ruku k dílu a zapojit se
do práce řídicího výboru nebo kontrolní skupiny?

Stát se delegátem je velmi snadné

Pokud jste členem nebo členkou územního sdružení nebo klubu,
mohou Vás nominovat – na každých 15 členů má sdružení či klub
jednoho delegáta.

A nebo se můžete stát delegátem či delegátkou sami
– na to slouží listina na protější straně.

Musíte ale přesvědčit 15 členů syndikátu, aby Vás podpořili.

Určitě se vyplatí to zkusit.

Jinak můžete příští tři roky jenom nadávat, že věci
nejsou takové, jaké byste si je představovali.

Valná hromada 2013

prohlášení kandidáta na delegáta

valné hromady Syndikátu novinářů ČR v roce 2013

Jméno a příjmení:

Číslo průkazu řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

Přihlašuji se kandidátem na delegáta řádné valné hromady Syndikátu novinářů ČR v roce 2013 dle volebního řádu pro volby delegátů valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Podpis kandidáta : dne2013

Následují podpisy patnácti řádných členů Syndikátu novinářů ČR odevzdané v můj prospěch.

1. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

2. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

3. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

4. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

5. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

6. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

7. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

8. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

9. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

10. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

11. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

12. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

13. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

14. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

15. Svým podpisem stvrzuji, že svůj jediný hlas odevzdávám ve prospěch jmena výše uvedeného kandidáta valné hromady Syndikátu novinářů ČR.

Jméno a příjmení voliče:

Podpis voliče:

Číslo legitimace voliče – řádného člena Syndikátu novinářů ČR:

Czech Press Photo 2012

Osmnáctého ročníku soutěže se zúčastnilo 297 fotografů s trvalým bydlištěm v České a Slovenské republice s celkovým počtem 3719 fotografií. Mezinárodní porota udělila Hlavní cenu – Křišťálové oko – Milanu Jarošovi z týdeníku Respekt za fotografii Rozloučení s Václavem Havlem.

Roční tvůrčí stipendium pražského magistrátu na fotografování proměn hlavního města na doporučení mezinárodní poroty udělil pražský primátor Tomáš Novákovi z týdeníku EURO na základě jeho projektu Praha na okraji. Udělena byla také Zlatá oka, ceny v osmi kategoriích. Získali je: David W. Černý (Aktualita); Filip Singer (Reportáž); David W. Černý (Lidé, o nichž se mluví); Roman Vondrouš (Sport); Martin Wágner (Každodenní život); Jakub Jurdič (Portrét); Václav Šilha (Příroda a životní prostředí); Michal Burza (Umění a zábava).

Uděleno bylo dalších šest cen, z nich Cenu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky získal rovněž Milan Jaroš za sérii Naděje má jméno Marseille. Cenu dětí udělenou dětskou porotou sestavenou redakcí rozhlasového magazínu Domino Českého rozhlasu 2 získal Pavel Jakubův za poetickou fotografii Celoživotní práce.

Vítězné fotografie jsou představeny na internetu na adrese www.czechpressphoto.cz.

red ■

Milan Jaroš, Respekt: Rozloučení s Václavem Havlem, prosinec 2011. Fotografie roku

Tomáš Novák, Euro: Praha na okraji (série). Cena Fotonova a Grant Prahy 2012

Pavel Jakubův, volný fotograf: Celoživotní práce, 22. 5. 2012. Cena dětí

Roman Vondrouš, ČTK: Steeplechase, Pardubice, Kolesa, Netolice, červenec–září 2012 (série). První cena v kategorii Sport. Za tuto sérii získal poté autor Hlavní cenu World Press Photo v kategorii sportovní fotografie.

Martin Wágner, volný fotograf: Kde začíná Evropa, Rusko 2010–2012 (série). První cena v kategorii Každodenní život

Martin Červeňanský, volný fotograf: Moderní cirkus, Kwangyang, Korea, květen 2012 (série), Cena Canon Junior Awards